

Edinost... St. 272... Posamezna številka 20 cent.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v...

VELESRESNA SVARILA

Pred par dnevi smo že spregovorili o... Vendar je bilo to samo na učenjake, marveč tudi na vsakega skromnega državljanca.

ga je že dne 7. januarja poslal naučnemu ministru Gentileju. Ni pa dobil nobenega odgovora. Ko je bil Gentile imenovan za naučnega ministra, je pisca pisma radostilo iz srca, da je odgovornost za to, kar more država storiti za duševno življenje, naložena mozu, ki sam stoji v prvih vrstah tistih, ki so nositelji duševnega življenja sedanje Italije.

oziroma Slovenijo, ki bi v prenešenem delokrogu vršili funkcije 3. instance za te kraje. Čim bi se izvršile likvidacije pokrajinskih uprav ter se uvedle tudi v Sloveniji in na Hrvaškem oblasti, bi vlada najbrž za februar 1924 razpisala volitve v oblasti in sreske samoupravne skupščine.

Nasproti zbliznanju med Kahrom in Ludendorffom

Zavezniki ne bodo podpirali Francije v zadevi povratka kronprinca. MÜNCHEN, 15. V deželo se polagoma vrača mir in red. Vedno bolj postaja očito, da stremijo Kahr, Hitler, Ludendorff in Ehrhardt za istimi cilji; le glede poti, ki naj bi jo ubrali, da bi prišli do teh ciljev, glede taktike se njihova mnenja krizajo.

Smuts predlaga konferenco za ugotovitev splošnega položaja Nemčije

LONDON, 15. General Smuts je poslal Timesu nekatero predlogo za rešitev reparacijskega vprašanja iz sedanjega položaja. Tu predlaga Smuts angleški vladi, da naj skliče v smislu sklepov državne konferenčne sestanke izvedence, ki bi se ne smel omejit na ugotovitev plačilne zmoglosti Nemčije, ampak razširiti preiskavo na vse gospodarske in finančne pojave reparacijskega vprašanja in položaja Nemčije (obnova nemških financ, posojila Nemčiji, odškodnine, stroški zasedbe); ta konferenca bi morala tudi proučiti vprašanje zagotovitve resničnega miru Nemčiji, da se bo lahko posvetila svojemu delu, ne da bi visela nad njo večna grožnja inozemskega posredovanja.

Ustoličenje novega predsednika kasacijskega sodišča

RIM, 15. Danes se je izvršilo na kasacijskem sodišču svečano ustoličenje novega prvega predsednika kasacijskega sodnega dvora D'Amelija. Prisostvovali so obredni vsi sekcijski načelniki in svetniki najvišjega sodišča v togi, zastopniki odvetniškega reda in disciplinarnega sveta, sen. Scialoja, Markiz Ciamarino in veliko število sodnikov in odvetnikov.

Parlamentarni položaj v Jugoslaviji

Pred pogajanjem med radikali in SLS? BEOGRAD, 15. Pašić je še vedno bolan. Zatrjuje se, da je močno prehlajen v grlu. Radikalni listi so pričeli poročati o raznih pogajanjih za razširjenje vladine večine in preustroju vlade v koalicijski kabinet. 'Novosti' vedo povedati, da se vsrjšijo pogajanja s SLS za vstop v vlado. Čim se vrne dr. Korošec iz Varšave, se bo po informacijah 'Novosti' položaj razčistil. Radikali so baje pripravljani dati SLS velike koncesije.

Pred odločitvijo vprašanja JAVORINE

PARIZ, 15. Včeraj se je pričela pred mednarodnim razsodiščem v Haagu razprava radi Javorine. Včerajšnji dan je bil povsem posvečen vprašanju procedure in formalnosti. Čehoslovaška vlada je razložila sodišču v sponenci natančno svoje stališče, medtem ko ni še Poljska predložila nikakega poročila. Tekom današnjega dne bo najbrže poljski zastopnik podal stališče svoje vlade, nakar bo jutri čehoslovaški delegat odgovoril na poljske razloge. Razprava bo s tem najbrže zaključena. Visoko sodišče bo potem tekotem prihodnjega tedna izreklo odločitev glede pripadnosti Javorine.

Francoski listi o potovanju španskega kralja v Rim

PARIZ, 15. 'La republique française' piše, da mora obisk španske kraljevske dvojice v Rimu zanimati tudi Francijo. Na splošno, pravi omenjeni list, moramo le z zadovoljstvom gledati na politiko prisrčnega sporazuma med Španko in Italijo, ampak se tudi ne moremo zadosti načuditi radi zadržanja pretežnega dela listov obeh držav. Na koncu izraža list nado, da bo general De Rivera pregovoril Mussolinija za pristop Italije k francosko-španskemu sporazumu iz leta 1907, ki jamči za status quo na Sredozemskem morju in na evropskem in afriškem nabrežju Atlantskega oceana.

Stroški za obnovitveno delo v Franciji

PARIZ, 15. Finančni minister de Lasteyrie je izjavil v finančni komisiji zbornice, da bo proračun rednih izdatkov za leto 1924 krit z večjimi davčnimi dohodki. Nadalje je minister izjavil, da bo obnovitveno delo v porušeni krajih zahtevalo v treh letih 24 milijard, h katerim je treba pristeti še 56 že uporabljenih milijard, torej skupno 80 milijard.

Mussolini za nastavljanje vojnih invalidov

RIM, 15. Ministrski predsednik Mussolini je razposlal raznim ministrstvom in vsem prefekturam okrožnico, v kateri jih pozivlja, naj pazijo, da bodo podrejena državna in pokrajinska oblastva strogo izpolnjevala predpise glede obličnega nastavljanja vojnih invalidov v smislu zakona 21. avgusta 1921, št. 1312. V zadnjem času se namreč dogaja, da grede nekatera oblastva mimo teh določb.

UPRAVNA RAZDELITEV V SLOVENIJI IN NA HRVAŠKEM

ZAGREB, 15. Iz Beograda poročajo, da se vrše v ministrstvu notranjih zadev priprave za izvedbo oblastne organizacije v Sloveniji in na Hrvaškem. Kakor znanu, so pokrajinske uprave v Dalmaciji in Bosni že likvidirane. Vlada se je sedaj očitno odločila, da izvede to likvidacijo tudi v Ljubljani in Zagrebu.

AMNESTIJA NA BOLGARSKEM

SOFIJA, 15. Ministrski svet je sklenil dovoliti obsežnejšo amnestijo za udeležence zemljedelskih in komunističnih izredov. Amnestija bo veljala za prestopke, izvršene v času od 9. junija do 15. oktobra. Le voditelji in glavni agitatorji, 20 po številu ne bodo deležni amnestije. Tozadevni zakonski načrt bo predložen novi zbornici ob začetkuasedanja.

Izjave novih nemških bankovcev

BERLIN, 15. Nova nemška emisijska banka 'Rentenbank' je bila pooblaščenca, da prične z emisijo novih bankovcev z današnjim dnem.

Framasonska okrožnica potrjena

RIM, 15. Framasonska udruga 'Il grande Oriente' zanika avtentičnost one okrožnice livornskega framasonskega oddelka, ki jo je razglasilo ministrstvo za notranje zadeve. Okrožnica je potrjena; na ta način so hoteli nekateri črni elementi spraviti vlado na led.

V ministruv notranjih zadev je bila konferenca, na kateri je bil izdelan definitivni načrt za razdelitev države na oblasti.

Radikalci so naleteli na težave glede osebnosti, ki naj bi zavzele mesta velikih županov, starih na Hrvaškem in dveh v Sloveniji. To in bolezni g. Pašića bo najbrže odgodila njihovo imenovanje. V februarju 1924. bi se potem vršile volitve v oblasti in sreske skupščine, tako da bi samoupravne korporacije bile oživotvorjene. Za prehodni čas bi ostali pri velikem županu v Zagrebu in Ljubljani delegati posameznih ministrov za celo Hrvaško

Podpis italijansko-španske trgovinske pogodbe

RIM, 15. Italijanski poslanik in Madridu je obvestil rimsko vlado, da je danes podpisal italijansko-špansko trgovinsko do-

SEPARATISTIČNO GIBANJE IN MIROVNA POGODBA

PARIZ, 15. Nota, ki jo je izročil angleški poslanik lord Crewe Poincaréju spominja, da je angleška vlada izjavila, da se pogodba, ki jo je podpisala Nemčija s svojimi sestavnimi državami ne bi dala uporabiti na države, ki bi nastale po razsulu zvezne republike. Francoska vlada je odgovorila, da ne vsebujejo členi 27 in 28, ki določajo nemško državno mejo, nikakega jamstva od strani zaveznikov za slučaj, da bi se posamezni deli odcepili od države in tudi ne za slučaj, da bi kakša zunanja sila zasedla gotove dele nemške države. V tozi pa naglašala Foreign Office ponovno svojo težo in jo podkreplja s mnogimi razlogi in dolgim pravnim razmotiranjem. Od svoje strani je dal Poincaré angleškemu poslaniku noto, ki vsebuje ponovno zahtevano pojasnilo o zadržanju francoskih zasedbenih čet v Porenju in osobito v Palatinatu. Nota zavrača očitke proti nekaterim francoskim uradnikom, da so se zadržali v separatističnem gibanju pristranško.

Svarilen glas nemškim porenjskim industrijalcem

ESSEN, 15. 'Deutsche Bergwerkszeitung', glasilo porurških rudarjev piše: Pogoj, ustanovljen pri pogajanjih v Düsseldorfu od francoskih oblasti glede westfalске industrije so tako težki, da jih ne bi mogla prenašati niti industrija niti porurško prebivalstvo. Glasom lista bi morali porurški industrijci francoske pogoje temeljito proučiti, predno bi podpisali pogodbe, ki bi imele porazne posledice za celokupno porenjsko in porurško prebivalstvo. List pripominja, da so pokazale pogodbe, ki so jih sklenile nekateri manjši družbe s francoskimi oblasti zelo nepopoljne uspehe, Prati draginji v Porenju

KÖLN, 15. Socijalistično glasilo 'Rheinische Zeitung' poroča, da je prišla včeraj medzavezniki komisiji porenjska politična delegacija v spremstvu nekaterih gospodarskih strokovnjakov in je z njo del časa razpravljala o industrijskem življenju v zasedenih pokrajinah ter o korakih, ki bi se morali napraviti proti naraščajoči dražini.

SEPARATIVNO GIBANJE V PORENJU

PARIZ, 15. Separativno gibanje zavzema vedno večji razmah. Včeraj se je vršil gestanek med Mathesom in voditelji političnih strank ter delavci poručne pokrajine. Sklepi se držijo v strogi tajnosti. Separativisti so zasedli limburški okraj in Sieg, južno od angleške cone.

KRUPP IN RAVNATELJI ZAČASNO NA SVOBODI

PARIZ, 15. Ravnatelj Kruppovih tovarn in Krupp, ki so bili meseca maja obsojeni v ječo, so dosegli odložitve kazni. Na svobodo je bil puščen tudi upravni svetnik Müller.

Pogajanja med Francozi in porenjskimi industrijci prekinjena

ESSEN, 15. Rheinisch Westfaelische Zeitung poroča, da so se pogajanja med lastniki rudokopov in Francozi razbila, ker niso hoteli Francozi pristati, da bi šle dobove na račun vojne odškodnine.

Konferenca za svobodo mednarodnega prometa

ZENEVA, 15. Na vzpodbudo Društva narodov je bila danes otvorjena druga mednarodna konferenca za svobodo tranzita in komunikacij. Zastopanih je bilo 40 držav. Na sporedu so vprašanja mednarodnega železniškega režima, mednarodne

ga režima za pristanišča in uporabe električne energije v mednarodnih odnosih. Predsednik sen. Conti se je v daljšem govoru zahvalil za izvolitev in povdiral veliko važnost mednarodnega prometa in stremeljenje po čimprejšnji ureditvi tega za vse države važnega vprašanja. Njegov govor je bil sprejet z velikim odobravanjem. Generalni tajnik Društva narodov Drummond mu je izrazil iskreno zahvalo.

Aretacija pariškega občinskega svetnika

PARIZ, 15. Občinski svetnik Didol, ki so ga pri zadnjih občinskih volitvah izvolili v občinski zastop komunisti, je bil včeraj aretiran v magistratnem poslopu. Didol je bil svoječasnno obsojen radi političnega zločina na 5 let ječe in je doslej živel v Švici. Prisotnost policije v poslopu je dala povod za burne proteste.

Mučeni incident pri Conradjevem procesu

LAUSANNE, 15. Med razpravo proti Conradju je prišlo včeraj popoldne do mučnega incidenta, ki ga je povzročil odvetnik Polounina Aubert. Odvetnik zasebne stranke Členov je izročil senatnemu predsedniku pismo, v katerem je izjavil, da ne bo dopustil napadov na sovjetsko vlado. Aubert pa je po otvoritvi razprave prečital listine, ki jih je Členov označil za potvorne. Radi tega je slednji zapustil dvorano, Aubert pa je nadaljeval s svojim zagovorom.

po nalogu tvrde Kollar & Breitner, ki ima svoje urade v ulici Sanità št. 10, kjer je namešten, vnovič pri zavodu Banca Commerciale Triestina na trgu Mazzini ček za znesek 3000 lir. Mladenič je denar, ki mu ga je odšel uradnik pri bližnjini, spravil v zunanji žep suknje.

Ta nepredvideno ga je dražo stala. Ko se je mladenič vračal v pisarno svoje tvrde, je medpotoma s strahom zapazil, da je 30 stotakov izgubil iz žepa, kamor jih je bil spravil. Očividno mu jih je nezami žepar spretno ukradel iz žepa, najbrž še v neposredni bližini banke.

Mladenič se je nemudoma podal na kvesturo ter tam naznanil dogodek. Poizvedovanja, ki jih je policija takoj pričela, da bi prišla na sled tatu, so ostala brezuspešna.

Obiski zlikovcev. Predsinočnim so se neznanzi zlikovci s pomočjo ponarejenih ključev splazili v stanovanje zasebnice Marije Contento, katero se nahaja v ulici D. Rossetti št. 41, ter ukradli razne dragocenosti, mnogo perila in par oblek v skupni vrednosti okoli 4000 lir.

Tatvina je bila prijavljena na kvesturi. Na podoben način so zlikovci obiskali stanovanje zasebnice Marije Nava, stanujoče v ulici Capitelli št. 6; seveda v njeni odsotnosti. Za »spomin« so vzeli s seboj zlato verižico vredno 200 lir in znesek 100 lir v bankovcih, ki so ga iztaknili v nekem predalu.

O dolgotrajnih obiskovalcih ni nobenega sledu. Še eno spretno tatvino podjetje. Neznani spretni tat je predvčerajšnjim popoldne ukradel vdovi Heleni Gentille, lastnici tobakarne, ki se nahaja v ulici Cavana št. 14, za 5000 lir znanj in kolkov. V hipu, ko se je Gentille mudila v prostoru za tobakarno, se je neznan zlikovec polastil mape, v kateri so bili spravljani kolki in znamenje ter izginil.

Gentille je prijavila tatvino na policijskem komisariatu v ulici Sanità.

«Nesreča nikdar ne počiva». O resničnosti tega pregovora se je včeraj popoldne pričela zasebnica Fortunata Negri, stara 36 let, stanujoča v ulici Giuliani št. 16. Okoli 15. ure je na domačem dvorišču prala perilo, kar se je nenadoma v višini drugega nadstropja odtrgal od zida kos hišnega okvirja ter padel ženski na glavo. Negrijeva je zadobila široko rano nad desnim očesom; na istem mestu je bila črepinja prebita. Ponesrečenko so z avtomobilom »Zelenega križa« prepeljali v mestno bolnišnico, kjer je bila sprejeta v precej resnem stanju v kirurški oddelki.

Pokusna samomorilnica. Sedemindvajsetletni Viktor Cirilli, je nesrečen, ki ni pri zdravi pameti. Bil je že večkrat v opazovalnici. Smoči se mu je zopet zmrznil um. V svojem stanovanju se je hotel obesiti, a vrvi

ki jo je pritrdil na nek žebelj v zidu, se je utrgala in mladenič je padel na tla. Nesrečen je pričel besneti kakor obseden, tako da so morali njegovi domači pokliciti zdravnika rešilne postaje, ki ga je dal prepeljati v opazovalnico.

Književnost in umetnost

«Ženski svet». Izšla je 11. številka tega glasila naših ženskih združenj v Julijski Krajini s sledečo vsebinomivo vsebino: Obrazi in duše. IX. — Eliza Orzeszková. (Dr. Ivan Prijatelj.) Olesja. A. I. Kuprin. (Iz rusčine prevela P. Hočevarjeva) — (Nadaljevanje.) Gabrijan in Sembilija. (Dr. Ivan Lah) — (Nadaljevanje.) Štirje akti. (Manica). Gospodinja in služkinja. (Napisa: Š.) O socialnem delovanju londonske reševalne armade. Tamara. (M. Ljermontov. Iz rusčine prevela Ivan Matelič). Izvestja: Društvena poročila. — Po ženskem svetu. — Materinstvo. — Higijena. — Kuhinja. — Gospodinjstvo. — Književnost. — Razgovori.

Priporočamo najtopleje to krasno in koristno žensko revijo, o kateri so se najpoglavneje izrazili naši domači in tudi mnogi inozemski listi. Nobena slovenska družina naj bi ne bila brez »Ženskega sveta«, ki nudi našim ženam in dekletom korist in prepotrebne pouk v najraznovrstnejših strokah, spadajočih v področje dobre in brižne žene, gospodinjice in matere. Poleg tega vsebuje vsaka številka obilo zabavnega čtiva. List je večje urevan in je postal sprito tega — kakor tudi sprito dejstva, da se je uredništvu posrečilo pridobiti sodelovanje naših najuglednejših kulturnih delavcev in delavk — prvovrstna družinska revija, na katero so naša ženska združenja lahko ponosna pred našo in tujo javnostjo. Njihova podjetnost zasluži popolno priznanje in vsestransko podporo. Naročajte torej in širite »Ženski svet!« (Naslov uredništva in uprave: Trst, posta centrale, poštni predal št. 384.)

DAROV!

N. N. daruje L. 4. — za sklad »Edinosti«. G. Matko Gradišar od Sv. Ivana je daroval za D. M. 22 L. Srčna hvala.

Borzna poročila.

Valuta na tržaškem trgu.

Table with exchange rates for various currencies: avstrijske krome, češkoslovaške krome, dinarji, lejli, dolarji, francoski franki, švicarski franki, angleški funti papirnati.

DNEVNE VESTI

Za Italijansko šolo v Splitu

«Gazzetta Ufficiale» od 12. t. m. je objavila kr. odlok zakon od 10. septembra 1923, št. 2308, s katerim se dovoljuje svota v znesku do 500.000 lir za nakup poslopja v Splitu za italijansko šolo. Finančni minister bo odredil s posebnim svojim odlokom vpis omenjene svote med izredne izdatke ministrstva zunanjih zadev za proračunsko leto 1923/24. Ta odlok zakon bo predložen parlamentu, da ga izpremeni v zakon.

Nas julijske Slovane morajo obhajati grenka čustva sprito te zakonite odredbe. Ne morda radi tega, ker bi ne privoščili tisti neznamni in naravnost izginjajoči peščici dalmatinskih Italijanov pouka v materinem jeziku. Ne, kajti to načelo je za nas sveto v vsakem pogledu in z ozirom na vsak narod in torej tudi glede dalmatinskih Italijanov. Tudi pritrjujemo odločnosti, s katero se vlada zastavlja za te odločke italijanskega naroda. Kar mora boleti vsakega julijskega Slovana, je dejstvo, da je vlada istočasno odredila, da manjšine v lastni državi ne smejo imeti istih pravic do šole in do gojenja lastne narodne kulture, ki jo zahteva in uveljavlja tudi za najneznatnejše odločke italijanskega naroda v inozemstvu. Taki neznamni odločki so brez dvoma dalmatinski Italijani. Omenjeno bodi v tej zvezi, da niso tamkajšnje italijanske šole namenjene le za italijanske državljane, temveč tudi in predvsem za Italijane jugoslovenske državljane. Za to neznamno italijansko manjšino je torej tako dobro preskrbljeno, da ji lahko Italija odpira šole po svoji volji in uvidevnosti. In pri nas? Mi se seveda dobro zavedamo, da je to predvideno v nedavnih pogodbah med Italijo in Jugoslavijo ter nam ne prihaja na um, da bi zahtevali zase take predpise. Pač pa moramo od tej prilike zopet poudariti, da izvirja tudi iz tega privilegiranega položaja italijanske manjšine v Jugoslaviji za našo vlado nova moralna obveza, da izpremeni temu primerno svojo šolsko politiko napram Slovanom v Italiji. Zakon o italijanski šoli v Splitu pa naj imajo pred očmi tudi tukajšnji laški listi, ako bi nam zopet kdaj hoteli priti z očitkom, češ kaj kričite, kaj ne vidite kako se godi manjšinam v Jugoslaviji? Naj bi raje priznala ta glasila, da se Italijanom v Jugoslaviji izvrstno godi, in naj bi pripravila na podlagi tega dejstva vladi drugačno, t. j. pravičnejšo kulturno politiko napram slovenski manjšini v Italiji.

Ne dotikajte se naših priimkov

Iz Labinsčine pišejo: Na Labinsčini imamo po večini italijanske duhovnike. Ti so prežeti od mržnje kažejo toliko v cerkvi, kolikor izven nje. Mesto da bi v cerkvi pripovedovali krščanski nauk, držijo politične govore. O njihovem delu izven cerkve niti ne govorimo. Za danes naj omenimo le najnovjšo brezobraznost, o kateri ne moremo molčati. V zadnjem času začnajo pretvarjati naše narodne priimke v italijanske. Tako n. pr. Načinovića v Nacinovi, Viskovića v Viscovi, Ružiča v Russi, Miletića v Mileti, Jelčića v Gelci, Batelića v Batteli itd. Nimamo dovolj besed za obsodbo tega sramotnega postopanja italijanskih duhovnikov. Pozivljamo cerkvena oblastva da jih nemudoma pokličejo na red, ker bomo sicer prisiljeni ubrati druge strune...

Cunje in igrače za duše 1

Zenski odbor društva »Lege Nazionale« je razpravljal te dni pod predsedstvom gospe Clori Pitteri o položaju otroških vrtec, ki jih je »Lege« ustanovila po slovenskih vasch Julijske Krajine. Laške gospe so obiskale nekatere vrte na Krasu in v Istri. Ugotovile so, da se nahajajo te potujočevalnice naših otrok v precej zapuščenem stanju in da je potreba podpora narastala. Da bi se moglo ugoditi najnujnejšim zahtevam, so gospe same napravile 300 oblek za vrte v Škedinju, Barkovljah, Trebčah, Senožečah, Vipavi itd. Nadalje so sklenile nabaviti za razne vrte igrače, knjige, otroške liste itd. Torej cunje in igrače za duše slovenskih otrok!

Vojna pokojnine

Dne 10. t. m. je razposlala agencija Stefani brzojavko, v kateri finančno ministrstvo naznana, da poteče rok za vlaganje proševj v svrhu podelitve vojne pokojnine dne 31. decembra 1923. (Glej »Edinost« od 11. novembra). Ker je bilo sporočilo sprito dejstva, da so bili na prefekturah v Julijski Krajini ukinjani uradi za vojne pokojnine, nekoliko zamotano, smo se obrnili na tukajšnjo prefekturo za pojasnilo. V smislu teh voljstih je za določa takale: Prošnje je treba vložiti nakasneje do 31. decembra 1923. Ter jih odposlati naravnost na »Direzione generale delle pensioni di guerra«, Palazzo Braschi-Roma, ali pa na prefekturo posameznih pokrajin. Prošnje, ki so bile odposlane na »Sottosegretario di Stato per l'assistenza militare e le pensioni di guerra« so seveda veljavne, dasi je bil ta urad ukinjen.

„Patrijot“, ki govori — neumnost!

Tistemu Cucchetti, ki je v »Piccolu« učil, da v mejah kraljevine Italije ne sme biti drugih strank razen italijanskih — smo mi že posvetili po zaslugi »Istarska Rijec« piše: »Ideja ni tako slaba. Nekaj slinčnega se je rodilo tudi v glavi blagopokojnega Franca Jožefa — zdi se mi — tam nekje po osemindvajsetem letu. Tudi on je v tistem času pripravil nekak »befelj«, da v mejah Avstrije ne sme biti drugih strank, razen nemških. No, Franc Jožef je hitro spremenil misel, ko je uvidel, da iz te moke ne bo kruha... Ali Cucchetti hoče prepovedovati, kar že vedo vrabci po strehah, da je namreč Italija nacionalna država, v kateri so Italijani v ogromni večini, a mi Slovani v neznamni manjšini. Tudi Nemčija je bila nacionalna država, v kateri so bili Nemci v ogromni večini, a Poljaki, n. pr., v neznamni manjšini. In zdi se, da je bil Viljem II. vsaj toliko Nemec, kolikor je Cucchetti Italijan. Toda resnici na ljubo moramo reči, da bivši Kaiser ni nikoli branil Poljakom biti Poljaki. Imeli so celo svojo stranko, ki se je tudi uradno imenovala: Polen-Partei. (Poljska stranka). A kako bi bilo, če bi se našel v Jugoslaviji kak jugoslovenski Cucchetti ali Bučić, ki bi iznenada prišel s predlogom, da se imajo odslej vsi Italijani v Jugoslaviji imenovati — jugoslovenska stranka?!

O Cucchetti! Cucchetti! Kak modrec bi bil, če bi svoje modrosti modro skrival pod mernikom, ne pa da jih iznaša pred svet, ki se mu mora le — smejeti! Tako mu ne more nikdo verjeti, da je — filozof!

Vprašanje istrskih rudnikov. V sredo sta dovršila vladna izvedenca preiskavo o stanju istrskih rudnikov in sta se vrnila z nabranim gradivom zopet v Rim. Uprava rudnikov je odločila zapreje premožnikov za tri dni, tako da se zaprejo že le v nedeljo namesto včeraj 15. t. m., kakor je bilo prvotno določeno. Pričakujejo se ukrepi vlade, ki bodo omogočili redno nadaljevanje dela.

Napoved sladkornih snovi. Tukajšnji finančni tehnični urad sporoča, da so bile z odlokom-zakonom povisane pristojbine na proizvodnji sladkornih snovi. Pristojbine zadenejo poleg že gotovih izdelkov, tudi izdelke že proste davka, ako se nahajajo v večji množini kakor 1 stota. Naznanitev omenjenih izdelkov se mora izvršiti do 17. t. m. v najbližnjem finančnem uradu ali, ako tega ni, v kraljevem občinskem uradu. V slučaju opustitve ali napačne naznanitve bo postopalo finančno oblastvo v smislu zakona.

Društvene vesti

Prireditev za Dijaško Matico, katero je organiziralo Slov. akad. fer. društvo »Balkan« je tukajšnja kvatura končno veljavno prepovedala. Raditega dvignjo lahko zainteresiranci v uradu D. M. predplačila za sedeže v soboto od 9-11. Prebitek se izroči Dijaški Matici. — Slov. akad. fer. dr. »Balkan.« Pevsko društvo »Ilirija«. Podpisani odbor poziva vse člane in članice, da se udeležijo polnoštevno prve vaje, ki se vrši danes, v petek, ob 20.30 v društvenih prostorih. — Odbor. Učiteljsko Društvo za Trst in okolice vabi vse svoje člane na redno jezensko zborovanje, ki se bo vršilo v nedeljo 18. t. m. ob 10. uri v poslopu ljudske šole v Gradopi s sledečim dnevnim redom: 1) Poročilo odbora. 2) Slučajnosti. 3) Predavanje prof. Dr. Cerneha o perijodičnem sestavu prv. Priporočila se obilna udeležba.

Iz tržaškega življenja

Sofierjeva nezgoda. Sofier BrunoLoier, star 20 let, stanujoč v ulici Cristoforo Cancellieri št. 98, se je včeraj popoldne mudil s svojim avtomobilom v prosti luki Duca D'Aosta. Ko je hotel zopet spraviti v tek motor, mu je ključka, ki jo je zavrtel v to svrhu, ušla iz desne roke ter ga udarila s tako silo po isti, da mu je zlomila pod komolcem. Ponesrečenec je dobil prvo pomoč od zdravnikar rešilne postaje, ki je bil telefonično poklican na lice mesta. Nato je bil prepeljan v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v kirurški oddelki. Pri padcu si zlomil nogo. Singič je bil prepeljan v mestno bolnišnico 7-letni solar Armand Castro, doma iz Pirana, ki je imel desno nogo zlomljeno v stegnu. Stariši, ki so ga spremljali, so povedali, da je deček padel doma po stopnicah ter se pri tem tako poskočoval. Deček je ostal v bolnišnici. Po mnenju zdravnikov bo okrevel v 6 tednih, če ne nastanejo kake komplikacije. Samomort starke. Dolgotrajna bolezen je gnala v smrt 70-letno zasebnico Marijo Tenze, stanujočo v ulici Istria št. 81. Sita življenja, ki ga ji je bolezen grenila, je včeraj jutraj v svojem stanovanju izpila večjo količino lizola. Ko so njeni domači prišli na sled njenemu obupnemu činu, je bilo že prepozno. Zdravnik rešilne postaje, ki je bil poklican na pomoč, je ugotovil, da je nesrečna starka že mrtva. Truplo samomortke so pustili doma. Spretna žepna tatvina. Predvčerajšnjim popoldne je uradnik Bruno Furlani, star 17 let,

Obituary notice for Josip Volk, a merchant and landowner, who died on November 14, 1923. The notice includes details about his family and funeral arrangements.

Advertisement for Banca Adriatica, established in 1905. It offers various banking services, including loans and currency exchange, with a main office in Trieste and branches in Abbazia and Zara.

Podlistek (Index) for the 'Kriminal' section, listing various crime-related articles and their authors.

Continuation of the 'Kriminal' section, featuring a story about a woman who was deceived by a man and ended up in a difficult situation.

Continuation of the 'Kriminal' section, featuring a story about a man who was deceived by a woman and ended up in a difficult situation.

Mali oglasi (Small Ads) section containing various advertisements for services, goods, and real estate, including a notice for a lost dog and a real estate listing.

Advertisement for a house for sale in Ljubljana, highlighting its architectural features and location.

Advertisement for D. Windspach, a business or service provider, with contact information and a list of services.